

Het verbod

Columns - 14 juli 2022 - Auteur: Merlijn Schoonenboom

Eigenlijk is het niets bijzonders, het is een Schlager zoals er tientallen bestaan: het gaat over een vrouw die Layla heet en '*jünger, schöner, geiler*' zou zijn. Gezongen wordt het door twee olijk grijnzende, ongevaarlijk ogende jongemannen. Maar nu het lied op een aantal Duitse volksfeesten niet meer gedraaid mag worden, is het zomaar ineens politiek geworden.

In normale tijden zou het aan me voorbij zijn gegaan: de Schlager Layla van DJ Robin & Schürze stamt uit de clubs van de zogeheten Ballermann, zoals het populairste uitgaansgebied voor Duitse zuiptoeristen op Mallorca wordt genoemd. De [Ballermann-muziek](#) blijft meestal beperkt tot die regio, maar nu staat uitgerekend dit lied al weken op nummer 1 van de Duitse *singlecharts* - en wordt ook in Duitsland zelf ruimschoots gedraaid.

Eerst kondigde de stad Würzburg aan de hit op zijn openbare feesten niet meer te willen horen, maar inmiddels is de enorme kermis in Düsseldorf gevolgd. De reden: de Schlager, die over een *Puff-Mutter*, een bordeel-uitbaatster, gaat, zou 'seksistisch' zijn. Dat er in de bijbehorende video een man in vrouwenkleden de rol van de schone Layla speelt, heeft de lokale politici niet van de 'ironie' kunnen overtuigen.

Wel is de Duitse minister van Justitie voor het lied in de bres gesprongen. Want, zegt FDP-minister Marco Buschmann: 'Je hoeft niet van Schlagerteksten te houden, je kan ze dom of smakeloos vinden, maar van overheidswege verbieden gaat te ver.' Dat het niet een echt verbod maar eerder een ambtelijke instructie zonder verdere juridische consequenties is, laat hij op zijn beurt achterwege.

Alleen komkommertijd is niet de verklaring voor al deze opwinding. Ik moest zelfs ineens aan de Documenta in Kassel denken. Kort geleden werd in dit bastion van de *Hochkultur* het [kunstwerk 'People's Justice'](#) verwijderd omdat het antisemitisch zou zijn. Voor veel Nederlanders was de heftigheid van het Documenta-debat moeilijk te volgen: NRC Handelsblad noemde het gewraakte beeldfragment op de Documenta 'piepklein' en liet zelfs het begrip 'censuur' vallen.

Merlijn Schoonenboom verbindt in zijn maandelijkse column persoonlijke ervaringen

met bredere maatschappelijke ontwikkelingen in Duitsland

De heftigheid van het daaropvolgende debat werd vooral met de Duitse geschiedenis verklaard, maar het was de actualiteit die hem aanvuurde. De discussie ging tenslotte niet om het klassieke rechts-radical antisemitisme, maar om activistische beeldtaal uit de landen in het zuiden van de wereld. De Documenta werd deel van een politieke discussie over de omgang met de Holocaust in de multiculturele samenleving. Met name een aantal conservatieve media opende de frontale aanval op de curatoren, wiens 'postkoloniale' visies lijnrecht tegen de Duitse waarden in zouden gaan.

Het verschil tussen beide relletjes is duidelijk: bij de Documenta riep de meerderheid van de commentatoren om verwijdering, nu klinkt de verontwaardiging erover juist het luidst. Maar de overeenkomst met de Documenta zit hem in het actuele identiteitspolitieke debat dat erachter zit, waarbij nu niet het multiculturele maar het 'gender'-aspect ervan voorop staat. Bij het Layla-schandaaltje keren de commentatoren op de conservatieve internetfora zich tegen de 'woke' terreur van een nieuwe links-groene 'zedepolitie', terwijl de tegenpartij hier niets minder dan 'vrouwenverachting' meent te bespeuren.

De nieuwe gevoeligheden hebben ook in Duitsland voor een uiterst moeizaam discussieklimaat gezorgd. Verwijdering wordt duidelijk als de snelste oplossing gezien om teveel botsingen te vermijden, maar het is de vraag of het wat oplost. In het geval van Layla doet het dat niet. Duitsland is een land waar platte liederen een enorm publiek trekken, niet alleen in de Schlager-wereld is er een rijkelijk aanbod van te vinden. Het wereldbeeld erin is er, voorzichtig gezegd, uiterst 'traditioneel' te noemen - en een moreel vingertje zorgt juist voor het tegengestelde effect.

De makers van Layla gaven een maand geleden al een interviewtje aan weekblad Der Spiegel om hun succes te verklaren. Ze noemden de feeststemming na corona als mogelijke oorzaak, maar ook '#MeToo en de genderdiscussie die alsmaar door gevoerd wordt'. Ze hebben gelijk gekregen. Sinds het verbod is het aantal luisteraars van het lied alleen maar toegenomen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/50858/het-verbod>